

Premijerski sat – 29. novembar 2017.

Klub poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore

Prof. dr Miodrag Bobo Radunović

POSLANIČKO PITANJE

*Poštovani predsjedniče Skupštine,
potpredsjednici, predsjedniče Vlade,
članovi Kabineta,*

*na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime Poslaničkog kluba DPS-a,
predsjedniku Vlade postavljam sljedeće pitanje*

Gospodine Predsjedniče,

Šta su konkretna očekivanja Vlade i predsjednika Vlade od povećanih izdvajanja kada je riječ o oblastima nauke i obrazovanja i takođe o dodatnim sredstvima koja su predloženim budžetom izdvojena za zapošljavanje i podršku preduzetništvu?

Iako je predloženim budžetom predviđeno i redovno usklađivanje penzija naredne godine da li Vlada i Premijer vide mogućnost izdvajanja dodatnih sredstava za najstariju populaciju?

Obrazloženje

Vlada je predstavljajući Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu saopštila da su njeni važni ciljevi unapređenje obrazovanja, stvaranje i promovisanje društva znanja, jačanje preduzetništva i podrška nauci i novim tehnologijama.

Objavljeno je da su znatno povećana izdvajanja za Ministarstvo prosvjete i pogotovo Ministarstvo nauke što, vjerujem, pozdravlja svaki građanin.

Međutim, kada je riječ o najstarijem dijelu društva, rečeno je da je obezbijeđena redovnost isplate penzija uz osiguranje njihovog rasta i da je budžet fonda PIO povećan za 15 miliona eura.

Kako Vlada u kontekstu izdvajanja za mlade, za nauku, sport, obrazovanje vidi naš najstariji dio populacije koji je uložio sebe u izgradnju Crne Gore i dao doprinos našim današnjim uspjesima i dostignućima?

ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani potpredsjednici, poštovani poslanici, poslaniče Radunoviću,

Drago mi je da u okviru današnje sesije imam priliku da saopštim ponešto o važnim aspektima budžeta za narednu godinu, jer su upravo neki od njih jasno prepoznati u Vašem pitanju.

Predlog Zakona o budžetu za 2018. godinu, koji se nalazi u skupštinskoj proceduri, predstavlja refleksiju mjera ekonomske politike usmjerenih na jačanje fiskalne stabilnosti, podršku razvoju, kao i pravedniju raspodjelu socijalnih fondova. Takav model je osnovni preduslov unapređenja životnog standarda naših građana.

Budžet ukupne vrijednosti od dvije milijarde i jedan milion eura, u funkciji je implementacije Vladine Fiskalne strategije do 2020. godine. Istovremeno, on predstavlja važan instrument jačanja konkurentnosti naše ekonomije, ali i garanciju socijalne sigurnosti i redovnog servisiranja djelatnosti od javnog interesa.

Potvrda referentnih međunarodnih organizacija, poput Svjetskog ekonomskog foruma kroz Izvještaj o globalnoj konkurentnosti, kao i Svjetske banke u Izvještaju o lakoći poslovanja, poboljšanju konkurentne pozicije Crne Gore za 5, odnosno za 9 mjesta, ohrabruje ali i posebno obavezuje Vladu da u narednoj godini još intenzivnije nastavimo sa realizacijom mjera koje su usmjerene ka daljem jačanju naše pozicije na globalnoj mapi konkurentnosti.

Sa tim ciljem, u budžetu za 2018. godinu posebnu pažnju posvetili smo definisanju i promovisanju društva znanja, upravo kroz veću podršku obrazovanju i nauci, na kojima se temelji naš najveći razvojni resurs – djeca i mladi.

U tom smislu, povećali smo budžet Ministarstva prosvjete za tri miliona eura, sa ciljem daljeg poboljšanja obrazovne infrastrukture i stručnog osposobljavanja. Sredstva iz budžeta za 2018. godinu biće izdvojena za stipendiranje deficitarnih zanimanja u okviru srednjih stručnih škola, kao i za davanje naknada učenicima koji se uključe u dualno obrazovanje. Takođe, i veoma važno: budžetom za 2018. planirano je i 1,8 miliona eura za rješavanje stambenih potreba prosvjetnih radnika u naredne tri godine – dakle, 600.000 eura po godini.

To je dio Vladine brige prema onima koji dostojanstveno i časno obrazuju i vaspitavaju našu djecu i omladinu.

U narednoj godini započeće se ili nastaviti izgradnja 8 novih vrtića. Predlogom budžeta obuhvaćen je i projekat osnovnih škola u Tološima i na Karabuškom polju, ali i sale za osnovnu školu „Lovčenski partizanski odred” na Cetinju. I ostali važniji projekti koji su predviđeni, vrijedni su pažnje, a odnose se na osnovne škole u Bijelom Polju, Rožajama, i Pljevljima; srednju stručne škole u Golubovcima koja se već gradi; sanaciju klizišta na hercegnoj Savini, te Akademiju umjetnosti na Cetinju.

Povećaće se i budžet Univerziteta Crne Gore za 2 miliona, dakle na cijelih 19,3 miliona eura, a u narednoj godini će 3.500 studenata pohađati besplatne studije. Upravo ovako u finansijskom

iskazu, kao veoma važnom i mjerodavnom za njegov razvoj i društvenu poziciju, izgleda odnos Vlade prema Univerzitetu.

U cilju afirmacije izuzetnih vrijednosti i rezultata u obrazovanju, osnovan je crnogorski Fond za kvalitet i talente, čiji je planirani budžet oko 1,5 miliona eura u 2018. godini, a njegov cilj je nagrađivanje najboljih učenika i studenata, ali i njihovih nastavnika i profesora.

U cilju promocije i daljeg podsticanja najboljih učenika, nastavnika i profesora, kao i zaposlenih u sistemu zdravstva u 2018. godini, obezbijeđeno je dodatnih pola miliona eura u okviru budžeta Generalnog sekretarijata Vlade. Na taj način omogućili smo da Vlada i premijer mogu dodatno da afirmišu sve one koji ostvaruju zapažene rezultate.

Naredna godina biće obilježena i snažnom podrškom razvoju nauke, sa ciljem poboljšanja istraživačkih kapaciteta, boljeg povezivanja privrede i nauke, kreiranja povoljnijih uslova za zapošljavanje mladih, i dalje izgradnje uslova za razvoj inovativnih preduzeća. Cilj Vlade i Ministarstva nauke je finansiranje naučno-istraživačke aktivnosti usmjerene ka krupnijim i održivim projektima.

Budžet Ministarstva nauke za ovu godinu je 60 procenata veći od budžeta u prethodnoj godini.

Pored podrške obrazovanju i nauci, Budžet za 2018. godinu donijeće i snažnu podršku razvoju preduzetništva kroz veća izdvajanja za mjere aktivne politike zapošljavanja, kao i za nastavak podrške ekonomskoj aktivnosti i evidentnom trendu rasta zaposlenosti koji je zabilježen ove godine. Značajno ćemo ulagati u podršku preduzetništvu u turizmu, prerađivačkoj industriji, kao i u poljoprivredu i ruralni razvoj – sa ciljem boljeg korišćenja prirodnih resursa, usvajanja novih standarda, uključujući i one u bezbjednosti hrane.

Želim da posebno naglasim Vladino opredjeljenje za jačanje socijalne sigurnosti, jer je ono dobilo budžetski iskaz u zapaženom povećanju izdvajanja za fondove zdravstva i penzijsko-invalidskog osiguranja u 2018. godini, čime se garantuju kvalitetnija zdravstvena usluga, rast i usklađivanje, te redovna isplata penzija.

Upravo sa posebnim respektom prema najstarijem i najosjetljivijem dijelu populacije, koji je, kako ste pravilno istakli u obrazloženju, citiram: „uložio sebe u izgradnju Crne Gore i dao doprinos našim današnjim uspjesima i dostignućima”, Vlada čini ozbiljne napore za poboljšanje materijalnog položaja penzionera.

Planirano povećanje budžeta Fonda PIO je 15 miliona eura za narednu godinu. Za redovno usklađivanje penzija, predlogom Zakona o budžetu, predviđena su sredstva u okviru Socijalnog programa za finansiranje socijalno-humanitarnih potreba penzionera, dodjelu jednokratnih socijalnih pomoći, sufinansiranje stambene izgradnje za penzionere, opremanje i renoviranje klubova penzionera. Djeluje manje bitno, ali brinuli smo i o segmentu koji se odnose i na nabavku zimnice pod povoljnijim uslovima.

To govori da nam nije teško da se pozabavimo svakim aspektom životnog standarda crnogorskih penzionera.

Budžetom je planirano opremanje Hotela „PIO” u Ulcinju, organizacija odmora i oporavka u hotelu „Gorske oči” na Žabljaku i penzionerskom odmaralištu u Ulcinju. Ukupno planirana sredstva za nove mogućnosti i penzionerski komfor su 2,24 miliona eura za 2018. godinu, što je nesumnjivo nastavak dobre prakse koja je uspostavljena prema najstarijoj kategoriji našeg društva.

Dodatno, kroz projekat „Nastavak reforme sistema socijalne i dječje zaštite”, koji sprovodi Ministarstvo rada i socijalnog staranja uz tehničku podršku UNDP-a, uspješno se realizuje konkurs u projektu „Pomoć u kući za stare”. Program se u 2017. godini odnosio na 16 opština Sjevernog i Središnjeg regiona kroz angažman 120 geronto-domaćica za oko 1.200 starih lica. Na ovaj način podržano je i funkcionisanje mreže dnevnih boravaka za stare, i to tri u opštini Nikšić, dva u opštini Danilovgrad i jednog u opštini Mojkovac. Vlada je pomogla osnivanje i rad Prihvatišta za stare u okviru Doma Starih „Grabovac” Risan.

Izrađen je glavni projekat i raspisan tender za adaptaciju objekta Dnevnog boravka za starije u opštini Plav, kao i glavni projekat za izgradnju višenamjenskih objekata u opštinama Petnjica i Gusinje, koji će dijelom biti namijenjeni Dnevnom boravku za starije.

Uvaženi poslaniče Radunoviću,

Očekivanja Vlade su da predlogom Zakona o budžetu za 2018. godinu obezbijedimo jačanje stabilnosti javnih finansija, podršku realizaciji razvojnih projekata, i ukupni ekonomski rast koji će doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta.

Takođe, snažićemo konkurentnost ekonomije kroz dodatna ulaganja u obrazovanje, nauku, zdravstvo i podršku preduzetništvu i zapošljavanju. Ovaj budžet je istovremeno čvrsta garancija socijalne sigurnosti naših građana, i pravednije raspodjele socijalnih fondova, te daljeg rasta penzija i dodatne podrške najstarijoj populaciji.

Jasno je da će ove mjere nesumnjivo podići životni standard onima kojima je to u ovom trenutku najpotrebnije.

Hvala vam.

Poslanik Prof. dr Miodrag Bobo Radunović – komentar

Poštovani gospodine predsjedniče,

zahvaljujem na Vašem konkretnom i iscrpnom odgovoru. Ulaganje u obrazovanje i nauku najisplativija je investicija koja se višestruko vraća. Vaše budžetsko opredeljenje sredstava i Vaš današnji odgovor učvršćuju me u uvjerenju da bez nauke i znanja nema razvoja jedne

države. Ogromnim iskorakom doživljam potpisanu Deklaraciju za uspostavljanje Međunarodnog naučnog instituta na prostoru Jugoistočne Evrope, 25. oktobra u Cernu, Ženeva, od strane osam zemalja regiona. Nekadašnji direktor Cerna i tvorac inicijative profesor Henrich Šoper definisao je potpisivanje ove Deklaracije kao formalan iskorak u realizaciji projekta rađen po Cern modelu i u duhu nauke za mir. Veliku ulogu, i za to joj odajem i poštovanje, odigrala je ministarka nauke, doktor nauka Sanja Damjanović, koja je prepoznala značaj projekta i bila izvanredan akceptor, uvidjevši koristi koje nam ovaj projekat donosi, jer će nam omogućiti ekonomsku, naučnu i tehnološku transformaciju Crne Gore među zemljama regiona. Ovo će osigurati dodatnu finansijsku podršku Evropske unije u oblasti nauke i istraživanja za unapređenje obrazovanja mladih naučnika, tehnološki transfer iz najprestižnijih evropskih laboratorija i instituta Evropa i jačanje saradnje u oblasti nauke.

Takođe, iskazujem pozitivan stav prema senzibilnosti Vlade koja je budžetski planirala i uvećanje sredstava za povećavanje naknada iz oblasti penzionog i invalidskog osiguranja, vodeći računa o najstarijoj populaciji u Crnoj Gori.

Hvala Vam predsjedniče.

DODATNI ODGOVOR PREDsjedNIKA VLADE

Uvaženi poslanice Radunoviću,

Podstakli ste me da dam još dva-tri osvrta kroz Vaše obrazloženje, odnosno Vaše stavove i afirmaciju, ne samo Vladine politike u ovom segmentu, nego i rezultata koja su postigla resorna ministarstva.

Zaista mislim, i svi u ovoj sali se slažemo jer ovo nije samo politika Premijera i Vlade odnosno ministara u Vladi nego i vaša politika koju smo zajedno utvrdili i verificovali kroz usvajanje Ekspozea o izboru ove Vlade u novembru prošle godine: Dakle, zaista mislim da su pažnja Vlade prema mladima i odgovoran odnos Vlade prema obrazovanju i nauci nešto što se može na najbolji način predstaviti crnogorskoj i, ne samo crnogorskoj, javnosti.

Realno je bilo očekivati da, kada Vlada sprovodi mjere racionalizacije, kada primjenjuje Plan fiskalne konsolidacije za jednu godinu, kojim je trebalo da obezbijedi 127 miliona dodatnih eura da bi održali naš budžet, a posebno u okolnostima kada smo usvojili Fiskalnu strategiju do 2020. godine, kojom treba da obezbijedimo dodatna sredstva da bi se kvalitetnije i odgovornije odnijeli prema budžetskom deficitu i visokom javnom dugu i 2020. godine došli u zonu budžetskog suficita, da u 2018. godini povećavamo budžet za obrazovanje, nauku i zdravstvo.

Nažalost, ovih dana u komentarima rada ove Vlade kritička javnost u cjelini ne registruje ili ne uvažava ovu činjenicu. Ali to nas ne brine. Važno je da mi u Vladi i zajedno sa vama znamo šta nam je činiti kako bi zemlja dalje nastavila da podiže svoju ekonomiju, stvara uslove za nova

radna mjesta i opstanak mladih, kao najvećeg našeg resursa. Dakle, zaista smo ponosni na ovaj iskorak Vlade u ovako zahtjevnim godinama kada je finansijska stabilizacija, odnosno štednja naš imperativ.

Dakle, obrazovanje, nauka, zdravstvo, socijalna politika su budžetom, koji će vjerujem dobiti vašu podršku, stavljeni su u prvi plan i vjerujem da će i država i svaki pojedinac od toga imati dugoročne i ozbiljne benefite.

Klub poslanika Bošnjačke stranke, koalicije „Shqiptaret te vendosur – Albanci odlučno“ – Forca, DUA i AA i Hrvatske građanske inicijative

Adrijan Vuksanović

POSLANIČKO PITANJE

*Poštovani predsjedniče Skupštine,
uvaženi predsjedniče Vlade Crne Gore s ministrima,
poštovane poslanice i poslanici,
poštovane građanke i građani,*

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore želim postaviti uvaženom predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Markoviću, pitanje:

Koje se akcije sprovode u cilju postizanja veće sigurnosti u društvu, u cilju sprječavanja aktivnosti raznih kriminalnih struktura i jesu li vidljivi već sada rezultati Operativnog štaba za Boku Kotorsku?

Obrazloženje

U samom obrazloženju mog pitanja želim istaći da smo svjedoci u posljednjem razdoblju kako Operativni štab i Ministarstvo unutrašnjih poslova sprovode brojne aktivnosti, vrlo dinamične, na dobijanju što boljeg društvenog i ukupnog stanja u kontekstu sigurnosti. Takođe, u ovom kontekstu, kontekstu mog pitanja ubrajam i neke nemile scene koje su se desile, a koje su takođe uznemirile javnost, kao što je i kamenovanje prostorija Hrvatske građanske inicijative, koje se desilo nedavno u Tivtu.

I odgovor tražim u pisanoj formi. Hvala.

ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Uvaženi poslaniče Vuksanoviću,

Zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Vjerujem da smo saglasni u ocjeni da su današnji bezbjednosni izazovi širom svijeta, pa i u Crnoj Gori, veoma kompleksni. Zato je u fokusu naše pažnje - odlučan odgovor države da na svaki način zaustavi pokušaj ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti, što podrazumijeva permanentno jačanje efikasnosti u radu tužilačko-policijskih i pravosudnih organa.

Upravo iz tog razloga smo Budžetom za 2018. godinu opredjelili 6 miliona eura više nego u 2017. godini, a predračunska vrijednost odobrenih projekata tehničkog opremanja i modernizacije policije iznosi 14.350.000 eura sa rokom realizacije do 2020. godine.

Takvo opredjeljenje pred nas stavlja prioritetan zadatak da obezbijedimo potreban nivo pravne i ekonomske sigurnosti, i na taj način doprinesemo ubrzanom razvoju i afirmaciji Crne Gore kao sigurne turističke destinacije, članice NATO, koja uspješno napreduje na svom putu ka Evropskoj uniji.

Dakle, poruka koju šaljemo je jasna - sa državom se niko ne može igrati, i ovo je dužnost svih koji se nalaze u tom lancu.

Što se tiče odgovora na Vaše pitanje, govoreći o ovom segmentu tokom dosadašnjeg mandata Vlade, podaci Ministarstva unutrašnjih poslova govore sljedeće:

Za 11 mjeseci, u periodu od 1. decembra 2016. do 1. novembra 2017. godine u okviru projekta „Talas“, izvršeno je 4.550 kontrola članova organizovanih kriminalnih grupa i bezbjednosno interesantnih lica i 560 kontrola ugostiteljskih objekata čiji su vlasnici ili u kojima borave ova lica.

Pored svojih redovnih aktivnosti, policija je, dakle, u prosjeku tokom cijele prethodne godine dnevno vršila 15 kontrola ovih lica i objekata u njihovom vlasništvu, što je rezultiralo podnošenjem 46 krivičnih prijava zbog krivičnih djela koja su otkrivena tokom ovih aktivnosti.

Ovo je, složićemo se, više nego jasna poruka da u Crnoj Gori nema povlašćenih, i da se kriminalci ne mogu osjećati komforno!

Kada je riječ o sprječavanju zloupotreba i krijumčarenja opojnih droga, otkriveno je 215 krivičnih djela, a nadležnim tužilaštvima procesuirana su 224 lica. U naznačenom vremenskom periodu, dakle od 1. decembra 2016. do 1. novembra 2017, ponađeno je i oduzeto 3.167 Kg raznih vrsta narkotika, što je za skoro pola tone više u odnosu na isti period 2016. godine.

Uvaženi poslaniče Vuksanoviću,

Što se tiče drugog dijela Vašeg pitanja – dozvolićete mi da kratko podsjetim:

17. septembra ove godine, dakle prije nešto više od dva mjeseca, formiran je Operativni štab za područje Boke Kotorske, s ciljem pojačanog represivnog i preventivnog djelovanja prema kriminalnim strukturama u tamošnjim opštinama, čije je prisustvo i kriminalna aktivnost

opterećivalo građane i institucije. Operativni štab „Boka“ vrši i koordinaciju aktivnosti koje se preduzimaju u okviru obavještajnog projekta „Talas“.

Proaktivnim djelovanjem policijskih istražitelja zaplijenjene su veće količine različitih vrsta oružja, minsko-eksplozivnih sredstava, narkotika, otuđenih vozila i motocikala - pripremanih za izvršenje teških krivičnih djela; a sve ove radnje rezultirale su podnošenjem 14 krivičnih prijava protiv 16 lica, zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivična djela za koja se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Krivične prijave podnijete su na osnovu obavljenih konsultacija sa nadležnim tužilaštvima, a činjenica da nijedna krivična prijava nije odbačena ukazuje da je prikupljeno dovoljno kvalitetnih dokaza za dalji krivični postupak.

I posljednje, ali ne i najmanje važno. Naprotiv!

Želim da se osvrnem na dio pitanja koji se tiče napada na prostorije Hrvatske građanske inicijative prije nepunih mjesec dana, u noći između 30. i 31. oktobra.

I ovom prilikom – odlučno osuđujem svaki vid nasilničkog ponašanja, uključujući i napade na političke subjekte. Siguran sam da se drugačiji stavovi i mišljenja u demokratskom svijetu trebaju saopštiti na civilizovan i argumentovan način, nikako kamenovanjem niti bilo kakvim drugim oblikom nekulture, nasilja i protivpravnosti.

Kada je riječ o konkretnom slučaju, prema informacijama kojima raspolazem, službenici Odjeljenja bezbjednosti Tivat preduzimaju operativne mjere i radnje u cilju identifikacije lica koje je počinilo ovaj incident. Iako sam više puta ukazao na važnost razotkrivanja svih činjenica u vezi sa tim događajem, i sa ove govornice pozivam ministra, direktora policije i postupajućeg tužioca da ažurno, profesionalno i kompetentno završe svoj dio posla, kako bi počinitelac ovog vandalskog čina bio adekvatno sankcionisan.

Iskazujući puno povjerenje u institucije sistema, vjerujem da odgovor Države, kao ni u drugim prilikama, neće izostati ni u ovom slučaju.

Hvala vam na pažnji!

Poslanik Adrijan Vuksanović – komentar

Zahvaljujem predsjedniče Vlade na iscrpnom odgovoru i želim ovom prilikom punu podršku Hrvatske građanske inicijative i Ministarstvu unutrašnjih poslova i Vama lično i svim aktivnostima koje sprovodi Vlada u rješavanju ovog važnog društvenog pitanja.

DODATNI ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Poslaniče Vukasnoviću i, naravno, ostali poslanici,

želim posebno da se obratim crnogorskoj javnosti:

Moja opredijeljenost je opredijeljenost ove Vlade i institucija za sprovođenje zakona, a to je da kriminalci u Crnoj Gori neće biti mirni dok god je ugrožen bilo koji pojedinac i naravno Država. Nema razloga koji nas mogu zaustaviti na tom putu, pa čak i nedostatak finansijskih sredstava ili nedostatak profesionalnih kapaciteta. Ono što nam ne nedostaje, nego imamo u punoj mjeri, to je odlučnost i volja da Crnu Goru učinimo bezbjednom i sigurnom, naravno, i svakog građanina i svakog pojedinca. Želim ovo da čuju građani, ali želim da ovo da čuju i kriminalci koji imaju i mogu imati namjeru da u Crnoj Gori izazivaju incidente bave se kriminalnom aktivnošću i ugrožavaju našu sigurnost.

Klub poslanika Socijaldemokrate Crne Gore i Liberalna partija Crne Gore

Miće Orlandić

POSLANIČKO PITANJE

*Poštovano predsjedništvo,
poštovani Predsjedniče i članovi Vlade,
moje pitanje glasi:*

Što Vlada Crne Gore preduzima i što će preduzeti da se riješi veoma loše stanje putne infrastrukture i saobraćajna opterećenost na putnom pravcu Vladimirske krute – Virpazar, preko Mrkojevića i Sutormana?

Obrazloženje

Iako je ovaj putni pravac kategorisan kao put od lokalnog značaja, nije realno očekivati da lokalna uprava može bez podrške i pomoći Vlade Crne Gore riješiti ovaj, veoma značajan saobraćajni problem.

Problem traje već više decenija, a poznato je da je ovaj putni pravac u veoma lošem stanju i veoma opterećen, ne samo u toku turističke sezone već i u toku cijele godine, što potvrđuju podaci da je preko graničnog prelaza Sukobin u 2016. godini prošlo 566 hiljada vozila i preko dva miliona i sto hiljada putnika. U prvih 11 mjeseci ove godine već imamo povećanje i to 570 hiljada vozila i preko dva miliona i 208 hiljada putnika.

Putna infrastruktura na tom području, dužine 34 kilometra i nema dovoljno kapaciteta da obezbjedi redovno i bezbjedno odvijanje saobraćaja i zato je neophodno da se što prije osposobi ovaj putni pravac, kako bi se smanjile ogromne gužve koje imamo u saobraćaju ne samo tokom turističke sezone na području Bara i Sutormora. Moguće je od ovog putnog pravca napraviti i alternativni pravac, jer je normalno očekivati da će se broj putnika i vozila povećavati, a u izgledu treba imati takođe da mi u budućnosti od graničnog prelaza Sukobin možda trebalo napraviti granični prelaz za robni saobraćaj.

Takođe želim isažem posebno zadovoljstvo povodom početka rekonstrukcije putnog pravca Vladimirske krute – Ulcinj koji je u kontekstu ove teme takođe veoma bitan za normalno odvijanje saobraćaja I na tom putnom potezu.

ODGOVOR PREDSEDNIKA VLADE

Uvaženi poslanice Orlandiću,

Zbog važnosti koju pitanje kvaliteta putne infrastrukture i ukupne saobraćajne povezanosti ima za Crnu Goru i njene građane, dozvolićete mi par uvodnih napomena.

Naime, upravo sam ja u okviru Ekspozea, sa ove iste govornice prije godinu dana predstavio razvojnu viziju naše zemlje. Tada sam kazao da ćemo kao važnoj dimenziji ukupne ekonomske politike 41. Vlade, posebnu pažnju posvetiti kontinuiranom unapređenju i razvoju infrastrukture, koja će Crnu Goru saobraćajno integrisati, povezati sa regionalnim i međunarodnim okruženjem, i na taj način je učiniti dostupnom i privlačnijom ne samo turistima, već i potencijalnim investitorima.

Važnost boljih saobraćajnih veza za ekonomski, i ukupan društveni razvoj Crne Gore, ali i zemalja Regiona, prepoznala je i Evropska unija koja je pokretanjem Berlinskog procesa odlučila da značajna sredstva usmjeri upravo na podršku realizaciji infrastrukturnih projekata.

Ovim je na direktan način potvrđeno i da je dugoročan strareški razvoj infrastrukture postao komplementaran procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Ovom prilikom želim podsjetiti da je od svih zemalja bivše Jugoslavije, Crna Gora bila ekonomski najmanje razvijena republika, sa lošom putnom infrastrukturom i bez ijednog metra zatečenog autoputa na svojoj teritoriji.

Ipak, loša startna pozicija nije nas pokolebala! Štaviše, motivisala nas je da proteklih godina posvećeno radimo kako bismo stvorili pretpostavke za ekonomski rast i razvoj koji je interes i potreba Crne Gore i njenih građana. Pri tome, imali smo u vidu da će unapređenje infrastrukturne povezanosti predstavljati dugotrajan i finansijski izazovan proces, čija se realizacija mora temeljiti na sinergiji postojećih resursa i kapaciteta države s jedne strane, i strateške podrške partnera i međunarodnih finansijskih institucija, s druge strane.

U tom kontekstu vjerujem da smo vrijeme koje je iza nas mudro iskoristili. Samo u prethodnoj godini preduzete su brojne aktivnosti koje su između ostalog doprinijele i značajnom rastu naše ekonomije – za prvih pola godine na nivou od 4,2 odsto.

Ipak, ohrabrujući rezultati dodatno nas obavezuju da nesmanjenim tempom radimo na daljoj realizaciji važnih infrastrukturnih projekata – na odgovoran, efikasan i održiv način.

Podsjetiću i da smo tokom 2017. godine, sa različitih kumulativnih pozicija, za projekte rekonstrukcije i izgradnje regionalnih i magistralnih puteva uložili sredstva u iznosu od preko 48 miliona eura.

U 2018. godini takođe planiramo da za ove namjene izdvojimo značajna sredstva, sada u iznosu od čak 69 miliona eura. Takođe, donijeta je odluka o dva kreditna aranžmana sa po 40 miliona eura sa EIB-om i EBRD-ijem, koji se odnose na 13 projekata rekonstrukcije oko 180 kilometara magistralnih puteva, i veoma brzo pristupi ćemo njihovoj realizaciji.

Volio bih da se u narednom periodu ukaže prilika da baš na ovom mjestu razgovaramo i o statusu realizacije projekta autoputa Bar-Boljare, kao najvažnijeg i najvećeg saobraćajnog infrastrukturnog projekta u crnogorskoj istoriji. Napredak koji smo na tom projektu postigli za vrijeme mandata ove Vlade, svakako služi na ponos i meni i cijeloj Vladi i naravno svima nama.

Poštovani poslaniče Orlandiću,

Kada je riječ o putnom pravcu Vladimirske krute – Virpazar, preko Mrkojevića i Sutormana, odnosno putnim pravcima Bar-Kamenički most-Krute u dužini od 14,5 km i Virpazar-Bar preko Sutormana u dužini od 32 Km, koje on obuhvata, podsjetiću da su isti kategorisani kao putevi od lokalnog značaja, rekli ste to i da su dio ukupne putne mreže Crne Gore u kojoj lokalni putevi čine oko 5.000 kilometara.

Njihovo održavanje i rekonstrukcija, kako ste i sami prepoznali u obrazloženju poslaničkog pitanja, dio su nadležnosti lokalnih samouprava. Posredstvom Direkcije javnih radova, u okviru Kapitalnog budžeta, Država jednim dijelom kontinuirano pomaže održavanje i ovih saobraćajnica, i taj segment nije zanemarljiv u pogledu svojeg finansijskog i operativnog obuhvata.

S obzirom na opterećenost lokalnog putnog pravca Bar – Kamenički most – Krute, sa skretanjem kod tunela Ćafe, a naročito u toku turističke sezone, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaj isti su prepoznali kao usko grlo, naročito kada je granični prelaz Sukobin otvoren za teretni saobraćaj.

Prema informacijama iz Ministarstva saobraćaja i pomorstva, planirano je da projektovanje rekonstrukcije tog puta bude završeno do polovine naredne godine, dok bi radovi mogli početi tek nakon usvajanja novog Prostornog plana Crne Gore, i prekategorizacije ovog putnog pravca iz statusa lokalnog u regionalni ili magistralni put, čime bi on prešao u nadležnost Države.

Kada je riječ o lokalnom putnom pravcu Virpazar – Bar preko Sutormana, u dužini od 32 kilometra, takođe je potrebno usvojiti novi Prostorni plan Crne Gore, kojim će se eventualno prepoznati potreba za njegovom prekategorizacijom. Naravno, uzimajući u obzir ispunjenost tehničkih i drugih uslova koji prate tako važnu odluku.

Tokom sastanka sa delegacijom Opštine Bar, i razgovora sa predsjednikom opštine, informisan sam da se pitanje puta preko Sutormana tretira kao pitanje od izuzetne važnosti za tu opštinu, te će lokalna uprava u narednom periodu planirati značajna sredstva za rekonstrukciju ovog putnog pravca, kako bi se radovi intenzivirali tokom 2019. godine.

Konkretno, iz svega navedenog proizilazi da ovo pitanje mora prvenstveno biti tretirano na nivou lokalnih samouprava, i da zavisi i od njihovog strateškog planiranja i inicijativa.

Svakako, Vlada Crne Gore ostaje otvorena za partnerstvo i saradnju, kao i pružanje podrške razvojnim infrastrukturnim projektima svake od opština, a koji su u interesu grada i njegovog stanovništva. Uostalom, to je dio prepoznatih prioriteta i postojećih strateških dokumenata održivog prostornog i infrastrukturnog planiranja. Želim na samom kraju da kažem da sam zaista imao veoma kvalitetan razgovor, kratko sam to rekao u odgovoru na Vaše pitanje, sa rukovodstvom opštine Bar prije desetak dana i o svim ovim pitanjima smo razgovarali veoma detaljno. Znam da nam zakonodavna i prostorna dokumentacija u ovom trenutku predstavljaju ograničenje, ali takođe znam šta nam je činiti i Opštini i Vladi. Dogovorili smo se veoma precizno šta u narednoj godini treba uraditi opština, šta treba da uradi Vlada i da 2019. Godina bude godina kada ćemo započeti zajedničke intezivnije aktivnosti na ovim pitanjima koja ste otvorili. Naravno, ne samo na ovim nego i na svim drugim pitanjima. Opština Bar je u ovoj godini pokazala da ima sposobnosti, da ima odgovornost, da ima viziju, naravno cijeli prostor obiljan razvojni resursni potencijal i zajedno sa krajnjim jugom naše države odnosno Ulcinjem moramo svi zajedno uraditi da se i investicije i drugi semgenti državne politike sada kreću i prema krajnjem jugu naše obale kako bi naša ekonomija dobila što snažniji implus i veće efekte. Zadovoljstvo mi je što u rukovodstvu Bara imamo, Vlada, ja i resorni ministri veoma dobre sagovornike na tom pitanju i toj viziji razvoja Bara i južnog dijala naše države.

Hvala vam na pažnji.

Poslanik Mićo Orlandić – komentar

Želio bih da iskažem zadovoljstvo sa ovim odgovorom i spremnošću i podrškom Vlade da se u dogledno vrijeme uđe u rješavanje kapitalnog ili jednog od kapitalnih projekata za Opštinu Bar i za razvoj Crne Gore, jer broj vozila i broj putnika preko graničnog prelaza Sukobin će se stalno povećavati, postojeća infrastruktura je zaista u lošem stanju koja je rađena prije pedesetak godina i sve zajedno kad se skupi postaje jedan limit razvoja naše opštine i cijele Crne Gore. Takođe, ovaj putni pravac, kao što ste i sami rekli u odgovoru na moje pitanje, je moguća i alternativa zagušenja koje imamo u toku turističke sezone na području grada i na području Sutormora sve do tunela Sozina i znam da će se u tom pravcu i na tom području voditi određene aktivnosti, ali je zaista ovo jedan od prioriteta koje je normalno u skladu sa Zakonom, sa prostorno planskom dokumentacijom i projektima koje treba uraditi, moramo, čim prije realizovati, jer rekonstrukcijom ovoga puta otvaraju se velike razvojne mogućnosti, ne samo prohodnosti kada je saobraćaj u pitanju i kretanje roba i putnika, već se otvara i brža komunikaciju sa Podgoricom, sa Cetinjem, brža komunikaciju u odnosu na poljoprivrednu

ponudu koju sa tog područja možemo imati na teritoriji i prostoru cijele Crne Gore i mislim da je jedan od limita budućeg razvoja ili daljeg razvoja naše Opštine i zato sam u svom pitanju pomenuo jednu zaista izuzetnu stvar kad su u pitanju otpočeti radovi na putu od Vladimirskih Kruta do Ulcinja, jer i to je takođe jedan veliki ventil za ukupan razvoj Bara, Ulcinja, i samim tim i cijele Crne Gore. Zahvalan sam vam predsjedniče Vlade na podršci na ovom projektu i nadam se da će Opština Bar zajedno sa Vladom taj dio aktivnosti sprovesti u maksimalno kratkim rokovima. Hvala.